

Konvention:

Hvorfor praksislæring ?

For nogle mennesker fungerer det i mange sammenhænge fint at starte på noget nyt med at få en teoretisk viden og derefter afprøve den i praksis. På den baggrund har vi efterhånden opbygget det meste af uddannelsessystemet. Vi starter med de abstrakte grundlæggende principper og arbejder med dem i tænkte situationer. Og når vi kan dem, kan vi begynde at afprøve dem på den konkrete virkelighed. Det er i virkeligheden en ganske glimrende læringsmodel i nogle sammenhænge. For nogle.

Men for andre er den rækkefølge ikke specielt produktiv. For dem fungerer det bedre at starte i det konkrete og reelle og så efterhånden mere eller mindre bevidst at opfatte de mere generelle principper. Det var også sådan vi alle sammen lærte at cykle og at gå og at tale. Og for de fleste af os var det også sådan vi lærte at betjene en telefon - ikke fordi vi skulle lære at betjene en telefon, men fordi vi skulle bruge telefonen.

For en del unge er det klart den mest produktive vej ind i læring og uddannelse, og for nogle er det endda den eneste vej. Hvis man slet ikke føler sig hjemme i abstrakte og fiktive problemstillinger, eller bare har svært ved at se meningen med løsningen af dem, er man handicappet i de teoretisk funderet skolesystem. Hvis man har fået bedømmelser, har de sjældent været i den bedre ende af skalaen, og har man en gang haft interesse i projektet, har man mistet den igen.

På den baggrund har produktionsskolerne med udgangspunkt de velkendte mesterlæreprincipper gennemført undervisning med udgangspunkt i reel og meningsfuld produktion. Det er ikke den traditionelle undervisning, hvor læreren fortæller og derefter beder eleven løse fiktive opgaver. Men det er heller ikke traditionelt arbejde, hvor det eneste væsentlige resultat er produktet og bundlinjen. Resultatet af aktiviteterne er på en gang både produktion og læring. Ikke halvvejs det ene og halvvejs det andet, men hundrede procent begge dele. **Både produktionen og læringen er ideelt set meningsfuld i sig selv. De skal hver for sig alene kunne begrunde aktiviteten.**

Med de erfaringer henter vi følgende punkter mere eller mindre direkte i de danske produktionsskolars charter af 2010:

PRINCIPPER FOR CPL PRODUKTIONSSKOLER

- Det grundlæggende kendetegn for produktionsskolerne er praktisk arbejde og produktion.
- Læring foregår i et forpligtende arbejdsfællesskab. Formålet er den unges personlige, sociale og faglige udvikling.
- Den teoretiske undervisning integreres i det praktiske arbejde og i produktionen.
- Deltagerne er tilknyttet ét værksted og én værkstedsleder, der inddrager deltagerne i såvelproduktionen som i skolens øvrige aktiviteter.
- Skolerne tilbyder værksteder med en faglig mangfoldighed og kvalitet, der afspejler det aktuelle arbejdsmarked.
- Deltagere tilbydes undervisning i almene fag, samt kultur og samfundsforhold.
- Produktionsskolerne optager og udskriver deltagerne enkeltvis. Det sker løbende og under hensyn til den enkelte deltagers behov.
- Produktionsskolerne støtter den enkelte deltager i at opstille realistiske mål og i at nå disse mål gennem forløbet på skolen.
- Anerkendelse og værdisætning af de unges kompetenceudvikling dokumenteres

Praksis og praksislæring i CPL

Udgangspunktet og kernen i CPLs pædagogik er udførende praksis. Praksis betyder altså i denne sammenhæng at man i sin aktivitet udfører noget uden for sig selv og typisk også for andre end sig selv. Man laver noget i virkeligheden, betyder noget for nogen, gør noget nødvendigt, gør en forskel.

Der er altid resultater af aktiviteterne: produkter. Produkterne vil ofte være håndgribelige og materielle, men de er det ikke nødvendigvis. De kan under alle omstændigheder altid bedømmes/værdsættes, og via anerkendelse af resultatet kan aktiviteten anerkendes. Dette i modsætning til andre læringsformer, hvor den elevinterne læring alene er i fokus, og hvor den derfor nødvendigvis må bedømmes enten udefra eller ved iscenesættelse af eksamenssituationer, der altid, uanset hvor reelle de virker i situationen, reelt altid bygges op som fiktion.

I CPL løser Praksis virkelige og ikke fiktive opgaver. Opgaverne stilles af virkeligheden og løses i virkeligheden. Hvis vi laver mad er det fordi den skal spises. Hvis vi gør rent er det fordi der ellers er for snavset. Og hvis vi bygger et hus er det for at nogen kan få tag over hovedet. Opgaverne har en selvstændig betydning, resultatet af arbejdet giver mening i sig selv.

Nogle af arbejdsopgaverne kan blive udført i fællesskab, andre kan udføres individuelt. Men man er under alle omstændigheder en del af et samlet arbejdsfællesskab, er medansvarlig for fællesskabets resultater. Man lærer af hinanden, hjælper hinanden og dækker hinanden ind, når det kniber.

Det betyder ikke at denne praksis altid er i et traditionelt fremstillingshåndværk. Det kan bestemt også være serviceydelser eller oplevelser, for eksempel indenfor turistområdet. Men der vil altid være en håndværksmæssig tilgang ("hvordan gør man") til aktiviteterne. Og de vil resultere i produkter.

Og det er samtidig med at eleven udfører denne praksis i fællesskabet hun/han lærer noget. Det er i praksisfællesskabet man bliver dannet og uddannet. Både fordi man lærer noget/øver sig på noget i den reelle praksis, og fordi der også sker noget andet og mere. Mens deltagerne er aktive i CPLs konkrete praksis, har de i sig selv en refleksiv praksis og endda af og til en meditativ praksis, der er med til at opbygge både kunnen og viden og identitet.

Vi er også helt på det rene med at deltagerne i praksisfællesskabet har også et liv udenfor CPL. Der er andre praksisser og andre fællesskaber, de deltager i.

I CPL som uddannelsesinstitution er vi nødt til at forholde os til alt dette. Og vi arbejder målrettet med at forholde os til det hele. Læringen og dannelsen er elevens del af uddannelsesforløbet, vores del er undervisningen og opdragelsen igennem valg af produktioner, ledelse af fællesskabet og fokus på progression. Og udgangspunktet for det hele og vores primære undervisnings- og opdragelsesmetode er stadig den udførende reelle (og ikke fiktive) praksis. Uden den er der ikke tale om praksislæring i CPL-forstand.